

Täysistunto

Keskiviikko 22.11.2017 klo 13.59—18.20

9. Hallituksen esitys eduskunnalle etu- ja sukunimilainsäädännön muuttamisesta annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 104/2017 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 13/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö LaVM 13/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

17.55 **Johanna Karimäki vihr:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on uusi etunimi- ja sukunimilaki, jolla nopeutetaan ja selkeytetään nimiasioiden käsittelyä, ja muun muassa nimi-hakemukset tulevat olemaan osin sähköisiä. Jatkossa etunimiä saa olla kolmen sijasta neljä ja myös erilaiset sukunimiyhdistelmät, kahden sukunimen yhdistelmät, mahdollistuvat uudella tavalla. Koko perhe voi esimerkiksi ottaa saman kahden sukunimen nimi-yhdistelmän.

Esityksellä myös parannetaan sukupuolten moninaisuutta. Heidän osaltaan tilanne paranee, joskin on niin, että sukupuolisidonnaisuuden säilyttäminen on nimien osalta pääsääntö. Mutta kuitenkin nimen vaihtaminen jatkossa helpottuu, sillä toiselle sukupuolelle vakiintunut etunimi voidaan hyväksyä vastakkaiselle sukupuolelle, ensinnäkin silloin, kun kyseisiä etunimiä on merkitty väestötietojärjestelmään vähintään viidelle elossa olevalle henkilölle. Tällöin tarvetta vedota muuhun poikkeusperusteeseen tai esittää muuta selvitystä ei ole, ja tämä helpottaa mahdollisuuksia ottaa käyttöön toiselle sukupuolelle vakiintunut nimi. Tämä on itse asiassa ihmisoikeuksien kannalta merkittävä kysymys, sillä jokaisella tulee olla oikeus omaan nimeen, siihen nimeen, jonka kokee itselleen oikeaksi.

Lain soveltamiskäytäntö muuttuu myös siten, että etunimen sukupuolisidonnaisuudesta voidaan poiketa myös muusta erityisestä syystä, esimerkiksi silloin, kun henkilö sukupuoli-identiteettinsä perusteella haluaa toiselle sukupuolelle vakiintuneen nimen. Säännöksen soveltamista ei ole kytketty sukupuolen vahvistamisprosessiin, vaan sitä voidaan soveltaa myös muihin sukupuoli-identiteettiin liittyviin tapauksiin. Ratkaisevaa poikkeusperusteiden soveltamisessa on pelkästään hakijan luotettavalla tavalla esittämä oma kokemus sukupuoli-identiteetistään. Tämä edellyttää nykyistä merkittävästi vähemmän selvitystä henkilön sukupuoli-identiteetistä. Tämä on erityisen tärkeää transihmisille. Ei tule vaatia sitä, että henkilö on sukupuolenvaihdosprosessissa, vaan hän voi ottaa sen nimen, minkä hän kokee omakseen, ja ilmoittaa sen olevan oma identiteettinsä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2017 vp

Jatkossa on keskeistä, että lakia sovelletaan sillä tavalla kuin lakivaliokunta on sen mietinnössensä tarkoittanut ja sillä tavalla, mitä myös hallituksen perusteluissa viitataan, ja näin ollen oikeusministeriön tuleekin antaa selkeä ohjeistus tästä maistraatteihin.

Valiokunta on mietinnössään todennut, että valiokunta katsoo, että ehdotetut poikkeusperusteet antavat asianmukaiset ja riittävät mahdollisuudet etunimen sukupuolisidonnaisuutta koskevasta pääsäännöstä poikkeamiselle. Ne mahdollistavat muun muassa sen, että henkilön etunimi voi koostua molemmille sukupuolille tai jommallekummalle sukupuolelle vakiintuneesta nimestä, kummallekaan sukupuolelle vakiintumattomasta tai näiden yhdistelmästä. Esimerkiksi intersukupuoliselle lapselle on mahdollista antaa edellä tarkoitettu nimiyhdistelmä, jos se arvioidaan lapsen edun mukaiseksi.

Lapsen etua onkin tarkasteltu tässä mietinnössä perusteellisesti, ja korostetaan, että lapsen etu tulee ottaa huomioon lapsen nimeä koskevassa päätöksenteossa. 15 vuotta täyttänyt voi täysin itsenäisesti päättää omasta nimestään ja 12 vuotta täyttäneen nimeä ei voi muuttaa vastoin hänen kirjallista suostumustaan muutokselle. Alaikäisen nimeä ei myöskään voida muuttaa vastoin 12 vuotta nuoremman lapsen tahtoa, jos hän on niin kehittynyt, että hänen tahtoonsa voidaan kiinnittää huomiota.

Arvoisa puhemies! Tässä oli lyhyesti todettuna lain merkittävimmät pääkohdat. Kaikkein olennaisimpana pidän sitä muutosta, että ihmisellä on jatkossa ihmisarvoon perustuen oikeus siihen nimeen, minkä hän kokee itselleen omaksi.

18.00 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Valiokunnan mietintö koskien etunimi- ja sukunimilakia ja laiksi rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta on tämän aikamme ilmiö. Se, että etunimien määrä säilytetään vakiona, neljänä nimenä, että sen enempää ei lapselle saa nimiä antaa, on ihan hyvä asia, koska olenpa nähnyt Yhdysvalloissa semmoisiakin menettelytapoja, joissa on annettu perheen lapselle nimiä niin, että jonkun kuuluisan rock-bändin soittajien kaikki etunimet on ladottu peräkkäin — siinäpä se pieni ihminen on sitten sekaisin, kun pitäisi jonain päivänä se oma nimi tietää.

Sukunimilain osalta ymmärrän sen, että tämän päivän Suomessa syntyy tilanteita, joissa puoliset esimerkiksi avioliiton solmiessaan voivat säilyttää omat nimensä, se on ihan ymmärrettävää nykyaikaa, siinä ei nyt mielestäni ole sen suurempaa huomautettavaa. Mutta kun sitten näistä transihmisistä ja tällaisista äärimmäisistä poikkeuksista puhutaan ja niiden perusteella ruvetaan vetämään isoja linjoja, miten tässä tehdään, niin ajatelkaapa kymmenien vuosien kuluttua, kun alkaa olla henkilöitä, joilla on monia monia sukunimiä, ja sitten kun mennään avioliittoon tai parisuhteeseen ja se rekisteröidään, niin jos ei mennä avioliittoon kirkollisen vihkimisen kautta mutta rekisteröidään parisuhde tai sitten on siviilivihkiminen maistraatissa, niin sitten kun tulee näitä yhdistelmäsukenimiä, niin kylläpä siinä mukava on nimi kirjoittaa paperiin, kun seitsemän sukunimeä on peräkkäin. Tämä menee sellaiseksi sillisalaatiksi, josta ei saa enää kohta kukaan mitään selvää.

Sitä, että tässä ajassa meillä on levinnyt ilmiö, jossa tällainen perinteinen perheyhteys pyritään rikkomaan, minä pidän erittäin vahingollisena, äärimmäisen vahingollisena Suomen kehitykselle yleensäkin ja sen pienen lapsen kannalta. Näillä erilaisilla nimilaeilla ja tällaisilla erilaisilla erikoisuuksilla, mitä viime aikoina on tavoiteltu — tämä nimilaki olkoon siitä yksi esimerkki — lähdetään siitä aikuisen näkökulmasta. Kukaan ei tunnu olevan kiinnostunut tässä maassa enää lapsen asemasta, sen pienen ihmisen elämän suojaamisesta ja hänen elämänsä tekemisestä turvalliseksi. Tuntuu vain, että on kaiken maailman

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2017 vp

transsysteemejä ja kaiken maailman nimilakeja, jotka ovat niin sekaisin kuin seinäkello — niin sekaisin kuin seinäkello, että ei kohta tavallinen ihminen saa selvää. Pitää olla melkein juristi ennen kuin ymmärtää, mistä tässä on kysymys. Ja sitten vedotaan siihen, että kyllä se pieni ihminen tietää. Kyllähän lapsen kasvatusta kuuluu vanhemmille, ja ei varmasti pieni lapsi tiedä vielä, onko hän transihminen vai mikä hän on. Sitten aikuisena se varmaan aikanaan selviää, kun se identiteetti muodostuu, mutta se identiteettihän muodostuu sen perheen yhteydessä, missä se lapsi kasvaa.

Kun tänä päivänä näitä ilmiöitä seuraa tuolla ja lukee lehdistä erilaisia hurjia juttuja, niin ei voi kuin ihmetellä, miten tällaiseen on meillä yleensä menty. Tämä nimilaki, mitä nyt tässä käsitellään, etunimen osalta on hyvä, että säilytettiin tämä tietty käytäntö, ja myös sukunimen osalta arvostan sitä, että valiokunta on päättänyt ratkaisuun, jossa sukunimien suojausta jatketaan, että niitä ei voi nyt ihan kuka tahansa omia itselleen, koska sillä nimenomaan tämä ihmisen sukuyhteys katkaistaan ja saadaan sekoitettua tämäkin asia. Kun nämä perinteiset perhearvot eivät ole enää kunniaa ja sekoitetaan koko maailma sekaisin, niin kyllä siinä hyvä lopputulos tulee. Mutta sitten kun se lopputulos aikanaan vakiintuu käytännöksi koko maassa, niin sanoisinpa vain, että sitä tilannetta varmaan kukaan ei halua.

18.04 Silvia Modig vas: Arvoisa herra puhemies! Pidän edustaja Hoskosen puheita loukkaavina. Yrittäkää, edustaja Hoskonen, asettua siihen asemaan, että joku puhuisi teistä ja teidän kokemastanne identiteetistä samoin sanoin kuin te puhutte sukupuolivähemmistöistä. Transihmiset eivät ole mikään äärimmäinen ilmiö vaan yksilöitä, joilla on aivan sama oikeus oman identiteettinsä kokemiseen kuin sinulla ja minulla, edustaja Hoskonen. Ei "perhe"-käsitettä hämärretä sillä, että annetaan jokaisen olla oma itsensä. Sitä vahvempi instituutio se on ja sitä vahvempi käsite se on, mitä useampi haluaa sitä vaalia ja perustaa perheen. Juuri sen takia tasa-arvoinen avioliittolaki oli askel kohti yhä vahvempaa perheinstituutiota, koska se antoi mahdollisuuden yhä useammalle perustaa sen perheen ja sitä kautta rakentaa elämäänsä. Toivon myös, että te, edustaja Hoskonen, ennen kuin lähdette puhumaan sekopäisistä, sekaisin kuin seinäkello olevista, perehtyisitte asiaan ihan tutkimustiedon pohjalta. Esimerkiksi transihmisten kohdalla on paljon esimerkkejä siitä, että jo hyvin pienet lapset kokevat ristiriitaa sen ulkoisen sukupuolensa kanssa.

Itse ajattelen hyvin toisin kuin edustaja Hoskonen. Minä olisin ollut valmis ja toivonut, että tämä lakiuudistus olisi mennyt vielä rohkeammin ja selkeämmin siihen suuntaan, että se olisi purkanut yhteiskunnan sukupuolitettuja rakenteita siltä osin kuin ne ovat haitallisia. On kyllä ilahduttavaa, että valiokunta on pohtinut asiaa myös transsukupuolisten tilanteen kautta, mutta jopa tästä valiokunnan mietinnöstä paistaa läpi se, että sukupuolten moninaisuutta ei vielä ymmärretä tarpeeksi syvällisesti. Ja itse henkilökohtaisesti en ymmärrä, mitä se on keneltäkään pois, että jokainen saa elää ja toteuttaa identiteettiänsä niin kuin hän itse sen kokee.

Sukupuolisidonnaisuuden kannalta tässä on nytten helpotettu ja madallettu kynnystä poiketa sukupuolisidonnaisuudesta, mikä on hyvä. Mutta aivan kuten valiokunta mietinnössään tuo esille, tämä olisi voitu kirjoittaa selkeämmin. Nyt tarvitaan siis luotettavalla tavalla perusteltu syy. Itse näkisin, että identiteetti kuuluu ihmisen itsemääräämisoikeuteen — aikuisen ihmisen kohdalla yksiselitteisesti näin — eikä sitä tarvitse kenellekään millään tavalla perustella. Minun mielestäni oma ilmoitus riittää siihen, miten aikuinen ihminen it-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2017 vp

sensä kokee. Se, mihin me vedämme ikärajoja tämmöisissä asioissa, on vaikeampi kysymys, enkä ota siihen nyt kantaa.

Monissa maissa on viime aikoina tehty muutoksia lähtien monesti intersukupuolisista lapsista, ja on todettu, että ei ole yhteiskunnan asia päättää henkilön sukupuolta vaan voidaan kaikessa rauhassa odottaa, kunnes hän itse voi kertoa, kuka hän kokee olevansa. On itselleni hämmästyttävää tämä pelko moninaisuuden edessä. Itse ajattelisin, että yhteiskunta, jossa ihmiset voivat hyvin, ovat sinut itsensä kanssa, saavat yhteiskunnalta tukea elää kuten he ovat, on vahva yhteiskunta, kun se koostuu hyvinvoivista, vahvoista yksilöistä, joilla on oikeus omaan elämäänsä. En hyväksy minkäänlaista tukahduttamista, ja minun mielestäni tässä on kyse ihmisen vapaudesta.

Erittäin tärkeäksi tässä tulee nyt nousemaan sukupuolisidonnaisuudesta poikkeamisen kohdalla se, että maistraateille ja nimilautakunnalle annetaan hyvin tarkka ja selvä soveltamisohje tämän poikkeamisen kannalta. Koska tämä ei lakitekstissä ole tarpeeksi selvästi ilmoitettu, niin tämä voi jättää tulkinnanvaraisuutta. Ja sen takia onkin tärkeätä, että heti siinä vaiheessa, kun tämä laki astuu voimaan, selvät soveltamisohjeet on annettu niin, että asia heti muuttuu oikeudenmukaiseksi ja oikeaksi ja sitä kautta käytännöksi.

18.08 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! En missään tapauksessa halua arvioida tai asettaa ihmisiä paremmuusjärjestykseen. Jos joku tuntee itsensä vaikka nyt edustaja Modigin mainitsemilla tavoilla tai hänen seksuaaliset suuntautumisensa ovat mitä ovat, ei minua häiritse pätäkääkään ja kunnioitan heidän jokaisen omaa ratkaisuaan. En mene sille alueelle millään lailla arvioimaan hyvyyttä tai heikkoutta vaan arvioin vain sitä, että kun se pieni lapsi siellä perheessä kasvaa — ja se puhe siitä, että sillä pienellä lapsella saattaa olla jo tuntemuksia — kyllä se pieni lapsi, jos ruvetaan jo pienestä vauvasta asti puhumaan, että saattaa olla joku trans tai joku muu, tarvitsee turvallisen kotiympäristön, missä kasvaa ja hänen identiteettinsä muodostuu vuosien saatossa.

Luin tässä juuri Jari Sinkkosen, psykiatrin, lausuntoja, mitä hän on näistä nykyajan hulluuksista maininnut, esimerkiksi, että tytöt eivät saa olla enää tyttöjä ja pojat eivät saa olla enää poikia. Kun pienelle ihmislapselle ruvetaan vaikka päiväkodista asti tai ihan pienestä iästä asti puhumaan tämmöisiä levottomia asioita, niin kyllä siinä yöunet menevät ja varmasti se identiteetin kehitys häiriintyy.

Kun Suomi on vieraantunut näistä perinteisistä kasvatustapojen menetelmistä, kristillisen perinteen kasvatustapojen ja yleensä ihmisen elämän perusasioista, niin kyllä tulos on sitten semmoista, että se näkyy sitten mitä kummallisimmilla tavoilla. Meidän aikuisten ihmisten pitäisi nyt rauhoittua ja keskittyä asioihin ja kantaa niistä lapsistamme vastuu. Jos me sekoitamme pienten ihmisten päät kaiken maailman hulluilla jutuilla, niin kyllä kai siinä ihmisen psyyke kärsii. Jos lapsesta asti elämä on yhtä ongelmaa, niin sen voi tietää, mitä sitten se lopputulos on. Tätä minä peräänkuulutan. Jos joku ihminen tuntee vetovoimaa vaikka samaa sukupuolta kohti, niin minulle se vallan hyvin käy. En ole vastustanut koskaan sitä. Se on jokaisen oma valinta. Mutta jätetään lapset tällaisen hurjuuden ulkopuolelle, että hänen pikkuset aivonsa sekoitetaan jo lapsena sellaisiin asioihin, joista hän ei ymmärrä mitään. Olkoot ne tytöt tyttöjä ja pojat poikia ja nimilait sen mukaan, mutta pitäähän joku moraalikin tässä hommassa olla, että lapsia kunnioitetaan ja heidän elämäänsä, että he saavat olla lapsia eikä kaiken maailman hulluuksia [Puhemies koputtaa] heti lapsesta asti ruveta levittämään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2017 vp

18.10 **Silvia Modig vas:** Arvoisa herra puhemies! Kaikella kunnioituksella kollegaani, edustaja Hoskosta kohtaan: Te ette nyt tiedä, mistä puhutte. [Hannu Hoskonen: Kyllä tiedän!] Seksuaalinen suuntautuminen ja sukupuoli-identiteetti ovat ihan sanakirjan pohjalta kaksi aivan eri asiaa, ja kumpikaan ei ole yksilön oma valinta. Oletteko te valinnut oman seksuaalisen suuntautumisenne vai koetteko, että synnyitte semmoiseksi kuin olette? Teidän puheidenne perusteella te olette yksi kaunis päivä valinnut olla se, kuka olette. Se ei yksinkertaisesti mene niin. Nyt te sekoitatte siis kaksi käsitettä keskenänsä, seksuaalinen suuntautuminen ja sukupuoli-identiteetti.

Te sanoitte lukeneenne Sinkkosen kirjoituksia. Kehotan teitä tutustumaan myös muihin alan ammattilaisiin, koska Sinkkonen on melko yksin ajatustensa kanssa. Esimerkiksi kun minä puhun siitä, että meidän pitää päästä irti semmoisesta lokeroivasta, sukupuolittuneesta ja rajoittuneesta ajattelusta, niin tarkoitan esimerkiksi sitä, että minkä takia meidän pitäisi kutsua toimittajaa lehtimieheksi tai asianajajaa lakimieheksi. Eihän se, että me kutsumme lakimiestä juristiksi, tarkoita sitä, että miehet eivät saa olla miehiä tai miehet eivät saa olla naisia. Siitähän esimerkiksi transsukupuolisuudessa nimenomaan on kysymys ja translain uudistamisen vaatimuksessa on kysymys, että antakaa näitten ihmisten, [Puhemies koputtaa] jotka kokevat olevansa naisia tai kokevat olevansa miehiä tai muunsukupuolisia, olla sitä. Tämä keskustelu on nyt aivan paradoksaalinen, kun te yhtäältä vaaditte, että naisten pitää saada olla naisia, mutta sitten te ette anna kaikkien naisten, jotka kokevat olevansa naisia, olla sitä.

Toivon, että te edes saisitte faktat ja käsitteet oikein. Mieliapiteeseenne teillä on täysi oikeus, mutta käsitteiden pitää olla kunnossa, muuten tämä on aivan sekaisin niin kuin seinäkello ja aika sekopäistä touhua.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Otetaanpas tässä ensin edustaja Karimäen puheenvuoro ja sitten edustaja Hoskonen.

18.12 **Johanna Karimäki vihr:** Arvoisa puhemies! Edustaja Modig käytti tärkeän, hyvän puheenvuoron.

Sukupuolten moninaisuus on tosiasia. Emme voi kieltää näiltä ihmisiltä olemassaoloa, niin kuin edustaja Hoskonen puheillansa viittaa. Meillä ei ole oikeutta tehdä sitä. Se on kerta kaikkiaan väärin näitten ihmisten elämän, hyvinvoinnin ja psyykenkin kannalta.

Valiokunta on mietinnössänsä halunnut nimenomaan muuttaa sen nykytilan, että ihmisen täytyy olla sukupuolenvaihdosprosessissa saadakseen ottaa sen nimen, mikä hänelle itsellensä kuuluu. On tarkoitus, että lakia sovelletaan nyt liberaalisti sen mukaan, miten ihminen kokee oman sukupuoli-identiteettinsä. Ja kuten edustaja Modig, olen tismalleen samaa mieltä siinä, että kun hakija luotettavalla tavalla esittää oman kokemuksensa sukupuoli-identiteetistään, aikuisen ihmisen osalta pelkän ilmoituksen tulee tässä kohtaa riittää. Ja täytyy muistaa sekin, että myös 15-vuotiaalla on itsenäisesti täysi oikeus päättää omasta nimestään. Nyt on keskeistä, että soveltamisohjeet saadaan maistraatteihin sille tolalle, että lakia sovelletaan niin, että tämä tahtotila tulee myös toteutumaan.

Ja kuten edustaja Modig, itsekin peräänkuulutan myös translain muutoksen tärkeyttä. Tämä on ihmisoikeuskysymys, suorastaan ihmisoikeusloukkaus, ettemme ole saaneet vielä translakia sellaiselle tasolle kuin sen eurooppalaisessa sivistysvaltiossa kuuluu olla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2017 vp

18.14 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa puhemies! Missään tapauksessa en ole rajoittamassa jotakin ihmistä, joka tuntee itsensä transihmiseksi tai miksi nyt tunteekaan. Minulla ei ole heidän elämästään mitään negatiivista sanottavaa, ei missään tapauksessa. Jokainen eläköön niin kuin onnensa parhaaksi katsoo, ja sillä sipuli. Mutta kun näiden pienten ihmisten päitä lähdetään koulusta asti sekoittamaan kaiken maailman hurjilla ajatuksilla ja sitten eivät tytöt saa olla enää tyttöjä ja pojat eivät saa olla enää poikia, niin alkaa olla tilanne, että kukaan ei saa enää kohtapuoliin tämmöistä perinteistä elämää elää, vaan pitää kaiken maailman hulluuksiin lähteä mukaan lapsesta asti. Kyllähän lapselle ja pienelle ihmiselle kun luodaan valtavat paineet jo heti kouluiästä asti, niin kai siinä vanhemmalla iällä rupeaa tämä tietokonepuoli heittämään, ja sitten meillä on yhä suurempia ongelmia. Että tätä minä peräänkuulutan meiltä aikuisilta: vakaata, kasvatuksellista näkemystä tähän maailmaan.

Se, että meillä on erilaisia poikkeuksia, niin kuin ihmisen elämässäkin on poikkeuksia, meillä genetiikassa on poikkeuksia, tavoissamme on poikkeuksia — ok, ne pitää vain hyväksyä. Mutta jos joku pienen pieni poikkeus tulee ja sen perään lähdetään juoksemaan, niin varsinkin kun päivän lehtiä lukee, niin tuntuu, että meillä ei ole mitään muuta tässä maailmassa enää kuin poikkeusta poikkeuksen jälkeen. Tätä minä peräänkuulutan. Vastuu on sitä, että ne lasten vanhemmat kantavat vastuunsa lapsista hyvin ja tukevat niiden ihmisten kehitystä, että heistä kasvaa tasapainoisia, tasapuolisia aikuisia tekemään työtä yhteiskunnan hyväksi. Sitä minä peräänkuulutan. Jos joku ihminen tuntee olonsa transihmiseksi tai joksikin muuksi, minulle sopii vallan hyvin enkä sitä millään lailla arvostele enkä lähde sille puolelle edes mestaroimaan. Mutta näiden pienten ihmisten puolta minä peräänkuulutan kaikissa tekemisissä, koska näissä kaikissa tähän asiaan liittyvissä lakipaketeissa, mitä tässä talossa on ollut, yksi asia on jäänyt aina tekemättä: se pienen ihmisen aseman tarkastelu, lapsivaikutusten arviointi. Niiden pienten avuttomien ihmisten oikeutta, jotka eivät omaa oikeuttaan pysty puolustamaan, minä puolustan ja siinä asiassa en anna periksi, en varmasti anna.

18.16 **Silvia Modig vas:** Arvoisa puhemies! Kannustan edustaja Hoskosta lukemaan valiokunnan mietinnön, jossa nimenomaan asiaa tarkastellaan lapsen näkökulmasta. Juuri siksi valiokunta ei ole valmis siihen, mihin minä itse olisin, koska siinä nimenomaan ajatellaan lapsen näkökulmaa. Sen takia koko nimen sukupuolisidonnaisuutta ei olla valmiita vapauttamaan, koska ajatellaan nimenomaan sitä lapsen etua, että voi olla tilanne, missä aikuiset voisivat antaa nimen, josta aiheutuisi tälle lapselle haittaa.

Mutta kuka on sanonut, että tytöt eivät saa olla tyttöjä tai pojat poikia? Se, että me haluaisimme luopua tämmöisistä sukupuolittavista rakenteista, tarkoittaa vain sitä, että ei puhuta lehtimiehistä, jotta sille tytölle ei tule sellainen olo, että toimittajat ovat miehiä, se ei ole minua varten. Tasapainoinen lapsesta kasvaa varmasti silloin, kun hän saa rauhassa kasvaa juuri sellaiseksi kuin hän on ja häntä siinä tuetaan ja rakastetaan.

Minä uskon, että me olemme siinä samaa mieltä, edustaja Hoskonen, että meidän kaikkien velvollisuus täällä on katsoa lasten oikeuden perään, koska he eivät voi sitä itse tehdä. Me aikuiset luomme säännöt ja lait tähän maahan, ja se on meidän kaikkien yhteinen vastuu.

Translaki, kuten edustaja Karimäki totesi, tulee uudistaa, ja sehän on ihmisoikeuslouskaus. Meitähän on siis EU:n ihmisoikeustuomioistuimen puolelta, YK:n puolelta huomautettu useampaan otteeseen siitä, että meidän translakimme sisältää semmoisia määräyksiä,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2017 vp

jotka loukkaavat ihmisen perusoikeuksia hyvin suuresti, ja että se tulisi ensi sijassa uudistaa, koska tällaisenaan se on ihmisoikeusrikkomus. Valitettavasti tältä hallitukselta ei ole löytynyt halua ja rohkeutta poistaa tätä ihmisoikeusrikkomusta Suomen lainsäädännöstä. Meillä siis pakkosterilisoidaan ihmisiä vielä vuonna 2017. Mielestäni se on kaikuja hyvin synkiltä ajoilta.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 104/2017 vp sisältyvien 1.-2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.